

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
вносить: в Австрії:
на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:

на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висылкою двічі в тиждень 6 до-
ларів або 12 рублів; з висылкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми сердце і віра руска.“ — З Русланових польмія М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовского ч. 15, II
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовского в паса-
жі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише а
попередню застору.

Рекламаці лише неопечатані
в вільні від пошта. — Оповістки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надісланим“
40 сот. Подяки і приватні
дonesеня по 30 сот. від стрічки

Родинне торжество в Габсбуркському Домі.

(Δ) В Габсбуркському Домі, як ми вже
звчали, настав день радості. В місцевині
Вартгольц, в привадній виллі у підніжжя гір на
Семмерінгу, архієпископ Карлови Франц Йо-
сифови, що підчас побиту в Галичині, а осо-
бливо в Коломиї здобув собі таку щирю пре-
данність і любов усього руского народу, наро-
див ся син, котрий колись з Божої волі буде
покликаний засісти на Габсбуркський престолі.
В понеділок відбудуть ся в Вартгольц хрести-
ни маленького архієпископа, котрий буде носити
імя свого хрестного вітця, цесаря Франц
Йосифа. Архієпископ Франц Йо-
сиф буде з черги третім на
слідником престоло в Габс-
буркському Домі.

Взаємини між населенем монархії нашої
а Габсбуркським Домом є такі щирі, що радо-
щі і горе старинного пануючого роду відчу-
ває також усе населені і з ним се розділяє,
а також сям разом в родиннім частю і тор-
жестві Габсбуркського Дому бере участь усе
населені від найвищих родів до найубож-
ших. Старинному Габсбуркському родови при-
був потомок, котрий колись буде покликаний
носити цесарську корону і з нею попри високу
почести двігати важкі тягари і обовязки дер-
жавні, при котрих ся корона стає терневою,
а сповнене свх трудних обовязків державних
стає легким при Божій помочи і благослове-
ню. Тим то не тільки найближчі з володар-
ского Дому шлють щирі і горячі бажаня но-
вонароджену щасливої долі, будучини, че-
снот і успіхів в дальшій житю, але й все на-
селені монархії зєднані ся з тими щирими
бажанями, бож від доброї і щасливої долі,
від щастя, чеснот і успіхів будучого волода-
ря зависиме також щастя і добро народів. З
тими щирими бажанями населені монархії
зєднані ся також і любов українсько-руского
народу, котру собі здобула у нас молода ар-
хієпископа пара і ся любов нашого народу кло-
нить ся як ангел-хоронитель над маленьким
дитятем у колісці і благословляє его на до-
бру і щасливу долю, на славу і добро мо-
нархії і поселеніх в ній народів.

Як нам бути?

Балканська трагедія зближає ся до роз-
вязки. Може недалеко вже хвиля, коли вия-
влять ся, що розгром Туреччини був лише за-
співом до цекольно-кровавого концерту, ко-
торму на імя: загальноєвропейська війна. Що
раз тревожніші признаки несупокою вору-
шать політичним сумлінням Європи; уоружений
мир готов видати овочі, котрих его творець,
великий Бісмарк, ніколи не надіяв ся.

Доля хоче, що — здає ся — нашій дер-
жаві прийде ся перший заняті вже зовсім рі-
шучу поставу. Упрямість і нахабство закуку-
ричені воєнними побідами сербської держави,
зухвале вязнені австрійських консулів — се
так тяжкі провини зі становища міжнародної
політичної етики, що навіть загально звісний
із своєї миролюбивости наш монарх мав ви-
сказати в розмові з якимсь чеським політи-

ком: „Ми є за миром, але на все не можемо
позволити!“

Ясніше годі сказати. Сербська державна
постава супроти Австро-Угорщини є того ро-
да, що змінити єї може хіба оружна сила. З
сим треба числити ся, розглядаючи політич-
ний виднокруг наших днів.

Небезпека за плечами. Надходять непе-
вні дні. Під таку хвилю у свідомости каждо-
го українського громадянина родить ся дум-
ка: „Як нам бути? Яка доля чекає 36 мільо-
новий український нарід, котрий силою своєї
злуки з великодержавами застрягає ся у ко-
лісницю великих подій. Нікому ж чейже вині
не тайно, що австро-сербська війна веде за
собою австро-російську оружну розправу; на
наших землях і нашою кровю.

Як нам бути?

Наші близькі сусіди Поляки готовлять ся
до тої великої хвилі. Не хотять спати тоді,
коли треба стояти на становищі з відкритими
очима і отвертими ушима. І то ціла суспіль-
ність від споду до гори. „Tajny rząd“ працює,
молодіж готовить ся, „Rada narodowa“ радить;
все, що живе, спосібне до житя і чесне ду-
хом мріє велику, солодку мрію „pro „Polsk-y
niepodlegly-y“. Чи ж гірші ми яких там Сербів,
Альбанців та Чорногорців питають себе у
власнім сумління Поляки. І слушно питають.
Історія повторяє ся, але народи не винні;
треба ловити хвилю.

Як нам бути?

Чувш такий запит кругом і у нас, куди
повернеш ся. Чувш і призадумувш ся.
Настає велика хвиля. Треба її викори-
стати так, як велик нам наша власна, укра-
їнська справа достойна великого народу, що-
би наше сумління чисте було від лихословень
внуків і правнуків; що би они колись не нарі-
кали на нас, як ми на наших предків, котрі
переспали весну народів і передали нам у
спадку безпросвітну темноту і понижені.

На тему сего запису помістило „Діло“
три листи. Коли їх більше надрукує, то аж
тоді покаже ся, яка розтїч думок — ідей па-
нує у нас під сю переважну хвилю. Трох лю-
дей з одного сторонництва — одян другого
побиває. Перший з них симпатик (скритий)
русифільської течії з рації нашого трудного
політичного становища в Австрії, другий ав-
строфіл, третій рівнож австрофіл, але умов-
ний.

Що значить те протилежне майже ста-
новище трох людей з одного сторонництва в
найважнійшій питаню дня, не тяжко відгада-
ти: се цілковата розтїч наша що до будучих,
великих днів; недостача одного визначеного
напрямку, в якій наші думки, а в слід за тим
й діла прямували би послідовно і витривало.
Підчеркуємо: трох людей з одного сторонни-
цтва не годить ся в найважнійшій істині на-
шої теперішньої політики. Щож показало би
ся, коли би так запитати ширший круг лю-
дей ріжних пересвідчень і напрямків? Чи
треба би страшнійшої вавилонської вежі?

Не час на суперечки, хто провинив ся в
нашій безголовлю та й не вказана тепер вій-
на з поодинокими поглядами. Тепер ходить о
ясне обдумані і висловлені відповіді на пе-
куче питаніє: як нам бути?

Російські націоналісти, тай їх галицькі
прихвостні-кацапи називають нас мазепин-
цями, а се велика неправда. Ми Богданівці

бодай під сю хвилю, прями наслідники Хмель-
ницького з его нерішучістю, хиткістю на всі
боки і непокіченими плянами, найстрашній-
ші диванти в політиці.

Скажім щиро: може бути у нас
иша орієнтація, як австро-
фільська? Можемо ми з своїми думками
і ділами не стояти по стороні Австрії проти
напів дикої, гнобительської Росії? Чи ж мо-
жуть бути що до сего два питаня? Хіба ні.
Так ми се знаємо, але ми... Богданівці.

Як Хмельницький не вмів використати
своїх побід задля хиткості на всі боки, не
розуміючи навіть гаразд свого положеня, те
саме ми в наших відносинах до Австрії.
Австрія нас потребує, а ми Ав-
стрії, з сим не таять ся вже й найвищі
крузи, даючи своїм почуваням вислів в зві-
сних письмі монарха до нашого народу, в чи-
слених заявах, розсипаних по півурядових
видавництвах. Австрія простягає до нас ру-
ку, а дала би нам також своє серце, але...
І ту починає ся трагедія: чому у нас нема
ясної орієнтації під сю хвилю, тай чому у-
часть Австрії в нашій судьбі слабе.

Будзиновскі з їх провокаторством і ру-
софільством (він же заступає погляд низкого
поклоу в сторону Петербурга), Трильовскі з
легкодупним визиванем австрійських держа-
вних ідеалів (гляді: памятає его промова про
розшикані багнети в часі прилуки Босни),
квінци дивне якесь, безбарвне і нерішуче по-
ведені українських парламентаристів і деле-
гатів в хвилях переважних для держави —
ось корнь і жерело невдач привязати наш
народний човник до державного корабля мі-
цними ланцями. Наші парламентаристи і де-
легати — скажім правду — з дуже малими
вмінками замість змагати до удержаня те-
плих відносин з ріпаючими крузами, дали
се знова перебігти польським
політикам, котрі по словам
„Dziennika polsk-oro“ розвіяли вже
українську легенду там, де
треба.

Ми Богданівці — вірні і непоправні на-
щадки великого, але хиткого предка. Замість
віднайти зміст нашої сили в змаганях ав-
стрійської держави поставою в ролі вірного,
але вимагаючого приятеля-союзника і пере-
тяти наутину польських пауків, що користа-
ючи з нашого нерозуму обмотують нас, що би
тим легше нас проковтнути, українські пар-
ляментаристи і делегати, схлібляючи популяр-
ним кличам викрикують, витрублюють і ви-
свистують і тим осмішують себе і свою
справу в очах міродатних крузів. А сего на-
слідком є наше виімкове положеніє в Австрії,
безуспішність наших змагань в хвилі, коли
русифільська орієнтація була би і злочином
не лише в очах Австрії, але й наших вла-
сних. Се є й причиною деякого розчарованя
в ширших верствах що до надій в справі ро-
лі нашого народу в Австрії. Се ж не тайна,
що є в нас люди, які... „ex duobus malis“
вибирають Австрію.

А серце Австрії можна би здобувати з
успіхом і користю для нашої народної спра-
ви не під диктатом конечности, але в почу-
ттю внутрішнього обовязку, привязаня, любо-
ви та й квінци користи. Тоді й не було би
хиткості на всі сторони під ударами батога
візника в такі, як власне переживана нами

хвиля і не потреба було би своє австрофіль-
ство зазначувати „rójebkiem“; в хвилі, коли
Поляки, роздратовані поведенем пруского
правительства в справі вивласненя в Познан-
щині, грозять і задирають ся.

Сказане хіба вистарчить. Наша політи-
чна орієнтація під сю хвилю повинна йти в
напрямі австрійських династично державних ін-
тересів, лише нашою річию є унаглядити Ав-
стрії користі з наших щирих симпатій, а тоді
й не буде нарікань, бо в інтересі держави буде
наш розвиток, наша сила.

Ще треба тямити, що всюди числять ся
з сильними. Будьмож сильні згодою і при-
готовленем нашого народу на грядучі дні.

А тоді й знати мемо, куди йти.

Гостина австр. наслідника престоло в Берліні.

Вчера о год. 10:20 прибув до Берліна
австрійський наслідник престоло архієпископ Франц
Фердинанд. На двірці привітали його німецький
цесар. Привітанє було дуже сердечне. Після
сего удав ся цесар з архієпископом до королів-
ского замку, де архієпископ замешкає.

Наслідник престоло привіз вчера на по-
служаню австро-угорского амбасадора гр. Ше-
деніого Маріаха. Вчера в полудне відбуло ся
на цесарським дворі сїданє, в якім взяв участь
архієпископ Франц Фердинанд, німецькі князі,
канцлер Бетман Гольберг, секретар Кідерлєн,
австро-угорскій амбасадор і інші. Опісля ви-
їав цесар з архієпископом і достойниками на
лови до Шпринген.

Про сю візиту заговорили всі берлінські
дневники і привязують до неї дуже велику
вагу.

„Nord. Allg. Ztg.“ пише з нагоди при-
бутя архієпископа Франца Фердинанда: Вітаємо до-
стойного гостя сердечно, а то тим більше,
що в теперішніх обставинах особиста виміна
гадок межі архієпископом а цесарем має осо-
бливу вартість і може принести лише добрі
успіхи.

„Voss. Ztg.“ пише, що візита архієпископа
Франца Фердинанда скріпить в сучасній хвилі
вражінє, що великодержави потрібного союзу
є зовсім згідні в поглядах на балканське пе-
ресилєнє. З сего однак не належить вносити
наче би було якесь противьєство у відноси-
нах до наших великодержав, противно Німеч-
чина, Австро-Угорщина і Італія старають ся
удержати з Англією, Францією і Росією як
найліпше порозумінє і ті стараня були доси
успішні. Ті держави будуть певно старати ся
удержати се порозумінє і на будуче і се буде
вितिною лінією в розмовах австр. престоло-
наслідника з цесарем Вільгельмом і німецьки-
ми мужами стану. В кождім разі архієпископ
Франц Фердинанд пересвідчить ся, що Ні-
меччина є все готова причинити ся по змові
до мирової розвязки сучасних справ і до під-
держки інтересів своїх союзників, що слідує
уже з привязи і договорної вірности.

„Köln. Ztg.“ пишучи про гостину архієпископа
Франца Фердинанда, заявляє, що має она о-
собливе значінє і инше як звичайний приїзд
на лови. Межя цесарем а архієпископом насту-
пить політична виміна гадок в справі європей-

ского положення, особливо в справі переселення на Сході. Підчас вчерашнього свідання мав архієпископ нагоду розмовляти з секретарем Кідерлен Вехтером, котрий із службових зглядів не міг взяти участі в ловах. Если зазначає ся політичний характер сих відвідин, то в се запереченням пересадних чуток в справі маючих мнимо наступити по тій візиті військових кроків Австро-Угорщини. Вісти сего рода належить брати з великою обережністю, бо не відповідають они ані фактичному становищу речі, ані намірам Австро-Угорщини. В звязи з тим може добре буде вказати на се, що над можливістю занятя Сербіями Драча від давна застановляли ся великодержави і що не оставили они Сербів що до сего в сумніві, що займаючи Драч, не поставлять Європи супроти fait accompli.

Просимо відновити передплату.

Шляхта на Україні.

II.
Коли у вступі було зазначено, що українська шляхта — се кров від крові і кість від кості українського народу, то маємо тут на думці не лише саме походжене племінне, але також і то почуте приналежності до певної етнічної групи, яке уробляє ся на ґрунті не так спільного племінного походження, як радше історії, на ґрунті спільного життя та спільних взаємних впливів, на підкладі привязаня до рідного краю, до вітчизни і то в тіснім, а не державнім того слова значінню.

Бо справа племінного походження української шляхти, незалежно від сего, чи она нині українська, спольщена чи там змосковцена, належить властиво до обсягу антропології і лише досвід антропологичні у тім згляді можуть нам дати певну відповідь на се питання.

В своїй студії антропологичній п. з. „Szlachta ukraińska“¹⁾ доходить д. Талько Гриневич, на підставі сумлінно перепроведених студій антропологичних до такого вислідку, що „шляхта українська відрізняє ся менше від загалу українського, чим шляхта люблинська, яка очевидно якраз тому, що скорше від народа відчужилася, має в собі більше чужих примішок, як українська“²⁾

Дальше зазначає автор, що праця его вказала спільність крові, яка лучить українську шляхту з українським народом зовсім так само, як се має ся річ між дрібною шляхтою лужицькою а її селянами.³⁾

Вкінці вяснює, що „заходячи ріжниця між шляхтою а народом не лежить в їх відміннім походженю, але радше у вишних обставинах, які могли лиш причинити ся до удосконалення первісного типу“⁴⁾

Колиж лишемо на боці справу чисто антропологічну і споглянемо на українську шляхту в половині XVI. в. — давніших часів не доторкаємо з причини недостатку даних — з точки чисто історичної, побачимо, що она під ту пору на наших землях була чисто рускою, сказати по нинішньому українською!

З походження: українська передовсім, в часті однак певно литовсько-білоруска з домішкою може крові турецької, єсть она після тодішнього виразу рішучо рускою.

Рускими князями отже суть: Острожські, Заславські, Корецькі, Збаражські, Вишневецькі, Чарторийські, Ружинські, Соколівські, Пузини, Четвертинські і інші, рускою єсть також і верства земельна, яка після польського взору витворовала ся між заможним боярством, отже всі ті Ходкевичі, Сапіги, Халецькі, Тишкевичі, Хребтовичі, Горностай, Гулевичі, Аксакі, Кисілі, Бабінські, Бережецькі, Воронічі, Презовські, Олізари, Кердеї, Загоровські, Немирчі, Якушинські, Словачі, Микулінські, Яцковські, Шашкевичі⁵⁾ і т. д. і т. д., рускими є і рускими поважають ся аж до наших часів бояри дрібніші⁶⁾; рускою вкінці єсть витворювана під той час козацька верства, котра будь що будь не складала ся з самих лише бездомних січових лицарів, але посідала в своїм лоні (в половині XVI. в. „in statu nascendi“) ось таких знаних нам з завіщаня⁷⁾ Тишків Вольвачів, котрий то Тишко „горожанин і козак Чигиринський“ в р. 1600. зависує своїй жоні і синам добра, що тягнули ся на кілька квадратних миль!

Інакше, розуміє ся, представляють ся частини нашої землі, що належали до Польщі, отже Червона Русь і західне Поділля, як також і литовське Полісся, котре рівнож було під сильним впливом Польщі.

Процес польської колонізації а передовсім польщення поступив там вже далеко наперед!

При спольщених вже магнатських родах як Ліпських, Чурилів, Струсів, Дроговських, Даниловичів, Дзедушицьких, Тарнавських і и. бачимо вже й ослі польські роди на нашій Червоній Русі, котрі з тамтими споріднили ся, отже: Одровонжів, Бучацьких, Язловецьких і інших, котрі пізніше прибули яко колоністи!⁸⁾

Ті самі відносини панують і між шляхтою середною тай і дрібною, і не улягає ніякому сумнівові, що шляхта ся, переважно з походження українська, була вже під ту пору в висших своїх верствах дуже спольщеною, підчас коли в низших верствах полишилась она на Червоній Русі українською, подібно як споріднена їй шляхта барска, овруцька і т. д.

Що вже дотикає західного Поділля, то в часі, коли оно було під Литвою, напливала тут шляхта чисто українська, скоро же західне Поділля прилучено до Польщі, змагає ся наплив польської шляхти, котру львівну частину становить заціплена на українським ґрунті польська, чи там спольщена червоноруска шляхта.⁹⁾ І рівночасно з колонізацією поступає польщене подільської шляхти, свідомо українською найдовше полишилась отся дрібна шляхта коло Бару, як Володійовські, Карачовські, Васютинські, Козловські, Ластовецькі, Ярмолінські, Радзейовські, Поповські і много много інших.

(Дальше буде).

¹⁾ Materiały Antropol.-archeologiczne, wyd. Akademii Umiejętności w Krakowie, t. II, Kraków, 1897, str. 56—115.

²⁾ Ibidem: стор. 86.

³⁾ Ibidem: стор. 114.

⁴⁾ Ibidem: стор. 115.

⁵⁾ Вкази руских родів для полудн. України, vide: Al. Jabłonowski: Źródła dziejowe t. XXII. Ukraina. стор.: 579—597, 601—608, 613—622, 625—633; Для Волиня і Поділля, т. XIX. стор. 106. і слід. Для України взагалі: М. Грушевський: Історія України-Руси т. VI, ч. III.

⁶⁾ Al. Jabłonowski: Źr. Dziejowe t. XXII. стр. 638—9 і 647.

⁷⁾ Ibidem: стор. 452.

⁸⁾ Al. Jabłonowski: Źr. dziejowe, t. XVIII. Ruś Czerwona: стр. 287 і дальші.

⁹⁾ М. Грушевський: „Історія“ т. VI. стор. 249.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знайомих.

Чужі капітали в балканській війні.

Звичайно буває — що вірителі богато цікавлять ся поведженем і долею своїх довжників. Певно, що в слід за турецьким оружем йшло благословенство щасливого успіху турецьких вірителів. По ненадійнім розгромі Туреччини старають ся вірителі Туреччини приміняти ся до нового положеня. Они полишають великодушню цілу європейську Туреччину з ввічком Царгороду побідникам і обчислюють при тім, що з їх власними та й з інтересами своїх покровителів фінансово не є так дуже лихо. Нивішний довг турецької держави загалом вносить 123 мил. турецьких фунтів, або около півтретя мільярда корон. Дві третини з того стоїть під управою „Dette publique“, адміністраційної ради, яка складає ся з англійських, французьких, італійських, німецьких і австрійських вірителів. Сій раді віддано в застав за довг: доходи з сільного монополю, із степлів і такс, з спиртного податку, з рибацької такси і т. д. Доходи „Dette publique“ вносили в останнім фінансовім році 1911/12 — 5.061.335 фунтів. Служба турецького державного довгу забрала з сего року квоту 2,157.374 фунтів; по відчисленю адміністраційних видатків полишило ся 1.97 мільонів фунтів, з чого 75 прц. припало

для турецького правительства, а 26 прц. „Dette publique“. Сі гроші полашено на евентуальну курсову знижку рент і турецьких льосів.

З приходів, що наплили до кас „Dette publique“, 80 прц. дала азійська Туреччина і Царгород, які по всякій правдоподібности остануть при Туреччині, а ледво 20 прц. європейські віляети, які вже страчені для Туреччини. Колиж 4/5 доходів „Dette publique“ дає Азія і Царгород, то і вірителі не дуже журять ся майбутнім обмеженем простору європейської Туреччини на Царгород. Що більше; в кругах турецьких довжників панує навіть думка про полішене положеня на тім засновку, що з областями, відпадаючими від Туреччини, переймуть побідники також довг на сплату. Генеральний директор „Dette“ так висловив ся про се: „Чи знаємо ми, що Болгари возьмуть від Турків? Чи знаємо, які області припадуть Сербії і Чорногорії? Коли те все знати будемо, то порішуть ся, як великі суми турецького довгу возьмуть до сплати поодинокі держави. Після величини і якості припавших в уділ Болгарії, Сербії, Греції, Чорногорії, а імовірно також Румунії найпісля числа населеня здобутих областей припаде тягар на плечі держав. В основі порішене сеї справи легке, за те в практиці є се дуже скomплікована і трудна до розвязки справа. Журбою дня є рівнож величина воєнного відшкодованя, яке рівнож прийде ся „Dette“ упорядкувати. Після балканської війни і побідник і побіджений не будуть бавити ся золотом — противно будуть обі сторони потребувати дуже много грошей.

Дійсно Европа вложила багато мільярдів капіталу в загосподароване європейської Туреччини; особливож Франція, Англія тай Німеччина; децо має там і Австро-Угорщина. Головно заангажована є в турецькій кризі Франція, яка вложила свій капітал не лише в державні підприємства і банки, але також в приватні інтереси. Вирочім — на цілім Балкані є велика маса європейського капіталу. Після париского „Matin-a“ є на Балкані 2 мільярди французького капіталу. В турецьких державних позичках на загальну суму 1,204 мільонів франків є 846 мільонів французького гроша; а кілька его є в турецьких банках і величизнім підприємстві? Також в Болгарії французький капітал сильно заангажований; 370 французьких мільонів є в болгарським державнім дові. Рік 1898. видер богато французьких капіталів на непевне як на Балкані, так і в Росії. Також Румунія має позички у Франції.

З делегаций.

В австрійській делегачії відповідав вчера шеф секції Макхіо на ряд запитів, між иншими на запит п. Скарбка в справі поведених в австрійськими горожанами в Росії. Бесідник впевнив, що як доси так і на будуче міністерство заграничних справ розслідить докладно кожний випадок, в яким наш горожанин буде жалувати ся на поступоване з ним заграниці і міністерство поступить відповідно до стану річи.

На запит п. Бялого в справі заведеня в консулярній академії викладів про переселене вивинив шеф секції Макхіо, що міністерство присвячує пильну увагу на справу нашого переселеня і охорону наших переселенців за границю і радо розслідить всякі дотичні внештатні, оскільки входять в обсяг діланя міністерства заграничних справ. Сподіє ся, що бажане інтерпеллянта буде вже невагом сповнене.

Делегачії покінчили вже вчера наради. В австрійській делегачії по ствердженю тожності нундїи угорської делегачії, мін. Білінґський подякував делегачії іменем цісаря, після чого по звичайних прощальних промовах председника Мервельда і дел. Грубан а замкнуло засідане серед окликів на честь цісаря.

Угорська делегачія радила над боснійськими кредитами.

Війна на Балкані.

Росія починає показувати своє правдиве личко, а через те політичне положене представляє ся нині дуже песимістично.

„Neue freie Presse“ пише, що в політичних кругах ходять вісти про приготуване Росією до війни. Панує пересвідчене, що в міжнароднім положеню може послїдувати зворот для загального мира фатальний.

„Reichspost“ зазначає, що переселене розвязане буде не в Білгороді, але в Петербурзі. „Доки естувала сильна Туреччина, Росія відігривала ролю протекторки балканських держав проти Туреччини. А нині проти кого хоче грати ролю протекторки, проти Австрії? Росія повинна знати, що Австро-Угорщина рішучо не вийде із свого становища. Коли Росія не буде підпомагала домаганя Сербії — пише „Reichspost“ — положене невагом прояснить ся, в противнім случаю стане ся дуже поважним.

Становище Росії так освятлює париский „Temps“ в депеші з Петербурга: Петербурска дипломатія ще не висказала ся прилюдно що до свого становища, але зберігає на разі супокій і резерву. Не значить се однак, що порішила видержати в тім супокою й дальше. Рівночасно видало російське правительство певні військові розпорядки, диктовані звичайною (!) осторожністю (!). Про ті середники безпеки знають у Відні, а вказують там на се, що Росія війни не боїть ся і не хоче її уникати. Коли німецький амбасадор в Петербурзі звернув увагу російського правительства на те, що коли би Росія вміпала ся в австро-сербський спір, то Німеччина виступила би в обороні свого союзника, сказано ему на те, що Росія з року 1912 не є тою Росією з р. 1909, коли подібне вміпане приневолило єї до уступленя. Становище Росії містить ся в реченю: Не хочемо війни, але також не боїмо ся єї.

Цар візнав міністра війни Сухомлінова до Царського Села.

Австро-сербський спір.

Берлінський дописець „N. fr. Presse“ доносить, що нема бесіди, щоби в найближших днях підняла Австрія якунебудь військову акцію. Між великодержавами наступило вже давно порозуміане, що на случай, коли би Сербія зволоділа Драчем, що може наступити за кілька днів, не може бути на разі піднятий проти сего ніякий крок, бо Сербію повідомили всі великодержави, що обсажене Сербіями порту над Адриєю не можна вважати тривким.

Австро-угорський консуль Теодор Едль, який прибув оноді по полудни до Білгорода, зараз по приїзді відбув довшу нараду з послом Угроном. Вчера відїхав передовсім до Скопле, звідки удасть ся до Призрену і Митровиці. Щоби улекшити ему місью і щоби нїзвідки не завнав труднощі, додано ему до товариства висшого сербського урядника міністерства заграничних справ. Приїзд Едля до Призрена може наступити найскорше в неділю, хіба, що зустрїне ся в дорозі з консулем Прохаскою. В білгородських кругах зачувати, що вже з початком сего тижня військові власти в Призрені візвали Прохаску, щоби виїхав геть. По дорозі Прохаска, який їхав під військовою ескортою, намагав ся — після деяких вістий — втечи до Драча, щоби там вїсти на корабель Льюйда.

На поли бою.

Курдійську кавалерію, яка вчера прибула до Ісмід, перевезено на другий беріг Мармара. Також инші анатольські і сирійські війська прибули до Ісмід і мали вїсїсти на європейським березі, спїшучи на поміч турецькому військови під Чатальджою. Окремий дописець „Daily Telegraph“ доносить, що Болгари вицофали ся з численних становищ, занятих на лівій Чатальджі а се наслідком втрат, нанесених огнем турецької артилерії. Турецький комедант фльоти депешує 19. с. м. вечером о год. 9.: Відбула ся в околиці Калікрация битва між стрільцями і піхотою. О год. 11. відперто ворога. Дня 20. с. м. о год. 1. вночі панцирник „Гаррідін Рижобородий“ дав кілька стрілів на Арнавткей, де була згромаджена ворожа піхота, яка цофнула ся до Панабурґас. Всі стріли були влучні. Кружляк „Гаміджіє“ приїхав до адміральського порту. Его ушкодження є незначні.

Анція сербського війська.

З урядової сторони доносять: Підчас битви під Монастиром начальні турецькі вожди мали втечи, коли побачили що військо цофася. І так утїкли Різа, Кара і Саїд, четвертий

комендант Феті ніби то сповнив самовбийство, однак є певно, що втік перебраний. Лише Джевід вирушив на чолі війська на горах Перістері, однак військо не могло перейти на другу сторону. Сербська кавалерія в полованні дороги між Монастиром і Фльоріною зустріла турецький відділ. Около 10 батальйонів турецьких втекло, полишаючи 10 армат. Сербська кавалерія вмашерувала до Фльорини, де прийнято єї з одушевленєм. Дивізія під Мандічем заняла вчєра Резну. Одна бригада під комендою Мільовановича вмашерувала до Дібри.

Оден з сербских вождів депешує: Я прибув до Алессіо, втрати Турків великі, тисяч Турків взяв я в полон, здобув дві армати і 2.500 карабінів, а також прапори. Відділ дивізії вмашерував вчєра рано до Сан Джіованні ді Медуа.

Овлада Алессіо

Овлада порту Алессіо не наступила спільно Чорногорцями і Сербами, лише Чорногорці і Сербі старалися одні другіх передити. Вкінці Сербі перші сталися панам Алессіо. Дальший марш Сербів до Драча може наступити аж за кілька днів.

Під Адриянополем.

„Мирь“ одержує вість, що турецьке військо з Адриянополя старалося відбити кріпость Картелье, здобуту Болгарями, однак безуспішно і з втратою 350 людей в убитих.

Овлада Мітилені.

Грецьке міністерство маринарки доносить: Грецька ескадра прибула вчєра в полудне до порту Мітилене. Адмірал Кундуріотіс зажадав безприволочної капітуляції. Заграничні консулі порадили турецькій осаді, числячій 700 жовнів, щоб опустила місто для уникнення безхосенного проливу крови. Опісля адмірал висадив 1.500 жовнів на сушу, 400 жовнів обсадило місто, 1.100 здоганяє Турків. Висаджене жовнів відбулося під охороною армат ескадри, яка опісля поплила до Лемнос.

Що дієся в Солуні?

Великий рабін підирняв у амбасадорів і Порти кроки з причини насильств Греків над жидами в Солуні, домагаючи ся для них охорони. Турецька рада міністрів рішила доволити се домагане. „Die Zeit“ доносить, що в Солуні панує велике напруженє. Турецьке населенє зазнає переслідувань від Греків так, що в Солуні панують ворохобні відносини. Кількократь приходило до к'ївавих сутичок між болгарськими і грецькими жовнірами. Ціле торговельне житє заснуло.

Санітарні відносини на воєннім видні.

Австрійський консулят в Яніні і управа австрійського шпиталю в Скутарі телеграфічно звернула ся до управи віденського відділу австр. Червоного Хреста, щоб як найскорше прислано „serum“ проти недуги з ран. З сего домаганя видно, що ся страшна недуга, виникаюча з занецичення ран, вже вибухла на ріжних точках воєнного театру. Домаганє очевидно сейчас виповнено.

В мечеті Софії нагромадило ся поверх 2.000 збігців і ранених, а також недужих. Щоденно кількох з них злягає на холеру. Урядова ліста стверджує, що вчєра було в Царгороді 47 випадків холери, в тім числі 17 смертних.

Покликаний королем бактеріолог др. Рот з Райхенталю виїхав до Кіркілі-си.

Трусливий султан.

„Morgenpost“ доносить з Царгорода, що султан є в найбільшій страху і готов є згодити ся на мирну політику Кіяміля паші, щоб лише не допустити Болгарів до вмашерования до Царгорода. Хотів навіть виїхати до Бруси, на що однак Кіяміль паша не згодив ся. Висадженє на сушу міжнародного війська в Царгороді викликало у султана гістеричний напад.

Справа завішена оружя.

З Царгорода доносять: Мимо піднятих воєних кроків мирові переговори мають ся вести дальше з тою хвилею, коли болгарські повновласники одержать нові інструкції, бо на дотеперішні умовини Туреччина рішучо згодити ся не думає.

Умовини завішена оружя, уложені балканськими державами, містять слїдуючі домаганя: Віддана міст: Яніни Грекам, Скутарі

Чорногорцям, Монастиря Сербам, Адриянополя Болгарам. Здержанє всяких посилок війська і амуїції до Чатальджі і приреченє небудувати нових кріпостей на Чатальджі. Війська, що надходять з Анатолії, мали би задержати ся там, де будуть перебувати в хвилі заключеня завішена оружя. Турецькі воєнні кораблі коло берегів, почавши від Теркос, мали би повернути до Царгорода.

Предсідник собранія Данев, товариш найвишого вождя Савов і шеф генерального штабу Фічев одержали місію веденя переговорів о завішенє оружя і сейчас удаюг ся до Чатальджі, щоб порозуміти ся з турецькими відпоручниками. Товаришть їм також секретар політичної канцелярії короля Чапаршиков і радник міністерства заграничних справ Станчюв.

„Сабаг“ обговорюючи мирові переговори, пише: Передовсім чотири балканські держави мусять згодити ся на засаду удержаня Туреччини яко європейської і балканської держави. По признаню сеї засади переговори легко підуг вперед.

До „Бюра Райтера“ доносять з Софії: Болгарська рада міністрів радила над відповідю Туреччині. Мала є імовірність, щоб воєнні операції були знова підняті. З певних признак можна вносити, що Болгария займе мирове становище і первісні умовини оружя змінить.

Як з Царгорода доносять, головною причиною зірваня мирових переговорів було домаганє Болгарії, щоб цілу Румелію аж по Царгород віддано побідникам, а крім того, щоб Туреччина вицофала флоту з Чорного моря. „Times“ завважує в тонї напінненя під адресою Туреччині, щоб старала ся заключити мир, бож дальший єї опір може спричинити повну утрату європейских посилоєстий, а крім того приведе зміну приязних відносин Європи до Туреччині.

Бомбардованє Скутарі було вчєра слабе, чим перед тим. Леда хваля очікують вістий про здержанє воєних кроків. Зачувати, що між умовинами Чорногорців о завішенє оружя було домаганє, щоб Скутарі віддало ся, щоб війско віддало оружє, почім буде могло відїхати до Стамбулу, а ген. Мартінович вмашерує до міста.

НОВИНКИ.

— Календар. В неділю: руско-кат.: Мина муч.; римо кат.: Івана. — В понеділок: руско-кат.: Йосафата; римо-кат.: Катарини. — Ві вторник: руско-кат.: Івана Златоустого; римо-кат.: Петра і Силь.

△ Деякі польські дзєвники, а особливо „Słowo polskie“ і „Dziennik polski“ сердять ся на нас за те, що ми вказали на покванне закладанє польских експонованих шкіл „T. S. L.“ по руских громадах навіть там, де можуть зібрати з великим трудом ледво кільканадцятєро дітий польских (дуже часто лише лат. обряду) і жидівских, коли тимчасом по громадах, де є часто 60—80 прц. руского населеня не можуть Русини діждати ся руских рівнорядних клєс, або організації двоклясових шкіл на чотироклясові, бо громада не хоче згодити ся на заведенє польської викаднної мови. Польські дзєвники оправдують постунованє „T. S. L.“ тим, що вїбито оно власними фондами удержує сї школи експоновані. Миб нічо проти того не мали, щоб Поляки на сході краю мали свої школи меншости, так як і ми домагаємо ся на заході а навіть у великій часті краю і на сході руских шкіл для нашого населеня там, де оно є меншости. Алеж бо в дійности справа представляє ся зовсім инакше. „T. S. L.“ ледво що заложитє такую експоновану польську школу, а вже рада окружна надає там учительську силу забрану часто з рускої школи, або перемінює навіть руску надєтатову клєсу на польську експоновану а Рада шк. кр. невавом переймає сю клєсу на краєвий фонд (що польські дзєвники безосновно заперечують!) Значить отже, що не „T. S. L.“, але також рускі податники причиняють ся без своєї волі до удержаня польских експонованих клєс, коли тимчасом в. пр. по містах східної Галичини майже виключно є чотирє і більше клєсові школи з польським викадним лязком, а п'яти і шести клєсової і віділової школи рускої удержуваної кр. фондом не мають

Русини ані одної в цілім краю. Чиж се однакова мірка?!

Так само не малиб ми нічого проти ск а в т і в (пластів) польської молодежи, наколиб они мали метою лише фізичний і умовий розвиток єї. Алеж коли сї скавти з приходом до рускої громади і єї читальні мають розвідувати ся, чи там є польська експонованашкола, а коли нема, хто завинив тому, і розпитувати про міжнародні відносини в громаді, то се вже значить заправляти молодіж заздальєгд до політичних розвідувань і викликуваня розстрою, що не може бути згідне з педагогічним вихованєм молодежи.

— Відїзд Преосв. Еп. Будки до Канади. Вчєра, 22. с. м., відїхав новоіменований Епископ Преосв. Микита Будка на Відень-Берлін-Гамбург до Канади. О 2. год. 45 хв. попрощали єго на головнім двірци численні представники львівської української громади, з Митрополитом гр. Шептицьким на чолі.

— Новим передчатникам висилаємо карту Балканського півострова. Хто не дістав такої карти, звольте зарекламувати.

— Подорожніє залїзничих карт. Віденські дзєвники доносять, що міністерство залїзниць приготувалє підвишенє особових тариф на державних залїзницях.

— Русофільський гумбуг. Читачи привіт „Прикарпатської Руси“ в переддєнь зібраня відпоручників „Русских Дружин“ мало ся вражїє, що тих відпоручників буде хоч сотка. Тимчасом приїхало їх около 30 (словами: тридцять); а з львівськими юношами було на зборах 47 учасників.

— Огонь. В понеділок дня 18. с. м. вибух в Павлосєві коло Ярослава в господарстві І. Подольця огонь і знищив помешканє, шопу, стайню і сгодолу. Крім будинків згоріли всі господарські зваради, як рівнож домові річи, живий інвентар і 200 К. Огонь був підложений; підозрїє паде на одного російского робітника, який працював у Подольця. Невдоволений з одержаної заплати, кілька разів відгрожував ся Подольцю. Шкода виносить 10.000 К і не була обезпечена.

— Олово намїєць золота. Оноді вислано з Львондона до Царгорода в кількох скринях золото. В Терсті переведено трусеницю, щоб справдити, чи в тих скринях дійсно є золото і пересвідчено ся, що в двох скринях було намїєць золота олово в приписаній вазі. Убуток золота виносить 10.000 турецьких фунтів, або 240.000 К. В тій справі почало ся зараз слїдство.

— О героїський вигляд офіцїрів. Командант будапештєнского корпусу армії, генерал Терштїяншкі, видав оноді дзєвний приказ, в яким забороняє їти офіцїрам під рамя з жєнщиною. В тім розказі зазначено, що офіцїр який мусить опирати ся на рамени жєнщани, робить лахе вражїє і тому не є здїбним до чинної служби. Перед одним з дзєвникарїв висказав ся сей генерал, що кождий офіцїр, стрїнувши свого старшого, мусить прибрати при відданю чєсти відповідну поставу, а се не є можливим, коли веде під рамя жєнщину.

— Воєнний дописець у султана. Оноді прийняв надїшах в Царгороді англійского воєнного дописця, Аляна Остлера. Тепер опиєсує Остлер послуханє в своїм дзєвнику ось як: Дня 12. с. м. заведено мене о 2. год. по пол. до Дольмабодже. Султан слухав моїх оповідань повад 3 чверти години. Я не щадив ємо подробиць знищеня. Говорив я єму, що єго піддані покинули села і місточка і віддали їх на поталу ворогів. Всі мешканці східної Туреччини утікають до Царгорода. Хлопи заладували вози добром і прямують до столиці. Вози сї загождують дорогу на просторі 20 миль. До хлопів прилучають ся і збігці жовніри. Всі є голодні і бідні. Султан здивував ся і перестрашив ся тими вістями. Я говорив єму, що треба поспїшити з помочию чим товшам, які можуть ввести в брамах столиці фермент страху і ворохобні. Одинокою радою проти сеї небезпеки є: нагодувати сю голодну масу і скоро віддалити. Султан дякував мені горячо зі слезами в очах. Того таки самого вчєра приказав, щоб були в поготові кораблі, в цілі відставленя збігців до Малої Азїї. Але не легко сповнити сей приказ в так здезорганїзованім краю.

— Страїк в російских корабельних варстатах. З Миколаєва доносять, що в тамошних корабельних варстатах застраїкувало 10 тисяч робітників. Страїк вибух на політичнім і економічнім підкладі.

— Фатальна цензура. Немало непримностей наробила всім дописцям воєнна цензура в Білгороді. Найбільше однак она доскулила італійскому дописцеві туринської часописи „Stampa“. Згаданий дописець є женатий, але має ще в Турині любовницю. Коли писав з поля борби до дому, рівночасно вислав все два листи: до жінки і любовниці. На єго нещастє в цензурі отвирано і приватні листи. В кілька днів по висланю кількох таких „чулих“ листів до дому, одержав дописець коротку, але вельми ядерну телеграму від своєї жінки з Турину: „Рого“ (безрога). Сю відповідь зрозумів він шойно по одержаню відповіди від своєї любовниці. Іменно цензура замїнила оба листи і вложила до невластивих коверт. „Перше розумне діло цензури“ — сьміяли ся товариші сєго дописця в Білгороді. Жінка дописця внесла поданє о розвід.

— Хто марнує неужитици, замість зложити їх на У. П. Т., марнує загальне добро.

— Недуги підчас війни. Недуги є найстрашнішим ворогом війск, ще страшнішим, чим ворожі кулі і баїнети. Кожда війна дає доказ на се, що вороже оружє є менше шкідливим підчас війни, чим недуга. Військова санітарна служба має трудні задачі охоронити армію від здеяткованя, піддержати єї здоровлє, від якого зависить єї сила. Ся задача є дуже трудна і тому дуже рідко удає ся єї рязв'язати. Найнебезпечнішими на війні недугами є тиф, дизентерия і холера, які легко впадають на організм, знищений воєнними трудами; ті пощети легко і дуже скоро розширяють ся. О скільки дизентерия і тиф є постійними товаришками воєн, о стільки холера виступала в останних часах дуже рідко, але коли вже де загостїла, викликала необчислимі шкоди. Найбільше ширила ся она в балканських війнах. І так російська армія втратила в 1828 р. в Болгарії і Румелії дві третини своєї армії. Підчас кримської війни впадо на чуму 11.000 Французів, в тім з самої лише дивізії Єспїнассе в Добруджі 5.000 осіб, або 60 прц. Пруси страїли в 1866. р. в Чєхах за час лєдві двох тижнів 6.400 осіб. В р. 1877. і 78 мала російська армія балканська 92 тисячі недужих на тиф, а кавказка около 40.000. На одного жовїра, що поляг в борбі, припало 4, яких забрала пощеть. Таке саме відношенє було і у Яванців в китайській війні в 1894 р. Вибух холери в теперішній війні має два жєрела. Привезена з Малої Азїї і Сирїї, скоро розширила ся з причини недбалства санітарних турецьких уладжень. Недуга, яка ширить ся серед стовплених межі Чатальджою а Царгородом турецьких війск, не налучє на віякі перепони. Але також і Царгород не є добре забезпечений перед холєрою, инші держави повинні подбати про се, щоб сей ворог не загостїв до середщої Європи. Без сумніву, що холера ділає також на останній акт війни.

Оповідости.

— Викади Товариства ім. Петра Могили в неділю 24. листопада: Львів: Т. Франко: „З історії римської літератури“; сая „Рускої Бєсїди“, год. 5. по пол. — Золочів: П. Степанів: „Балкан і єго жителі“; сая „Рускої Бєсїди“, год. 6. веч. — Перемішль: І. Гонтарський: „Клясична культура, як складник сучасної (материяльна); сая „Руского Інститута для дівчат“, год. пів до 5. пол.; — Рогатин: Г. Мартинєць: „Плавба воядушна“ (з демонстр.); сая прив. укр. гімназії, год. 5. по пол. — Станіславів: Ю. Чайківський: „Патриотична ідея в староруським письменстві“, сая „Рускої Бєсїди“, год. 5. по пол. — Стрий: др. І. Крип'якевич: „Із історії української культури“; сая „Сокола“, год. 5. по пол.

— З Долини. Тїснійший комітет української гімназії в Долині розіслав запрошеня на довірочні збори, котрі відбудуть ся в комнатах гімназії в Долині дня 30. с. м. о 12. год. в полудне з отсим порядком дзєвним: 1) Реферат про конєчність єствования і дальшого удержаня гімназії в Долині; 2) звіт касовий і звіт з діяльности комітету; 3) звіт дирекції з веденя гімназії; 4) внесенє та запити. В запрошеню зазначено дальше: З огляду на те, що Краєвий Шкільний Союз рішив поділити Галичину на спеціальні реїони, а для піддержки нашої гімназії виключно призначив повіти стрийський, скільський, долиньський і калушський, треба тепер конєчно уложити спосіб збирания фондів та організованя цілого нам призначеного округу, узякваня піддержки від всіх наших товариств і громад в тім окрузі,

а що рішення цієї справи без відпоручників тих товариств і представників організації всіх тих повітів не є мислиме, виступає конечна потреба, щоби на сей день явилися відпоручники всіх товариств, а то тим певніше, що від висліду тих нарад залежить судба цілого закладу, котрого дальше удержане без як найскорійшої акції було би вже в найкоротшим часі дуже сумнівне.

— **Вінчаня.** У вівторок дня 19. с. м. відбулося в Перемишлі вінчане п. Василя Матковського, укінченого богослова, з п-ою Стефанією Боберською. Вінчан в приватній каплиці своєї палати Ексц. Преосвя. Еп. Чехович. — В неділю дня 24. с. м. відбулося о пів до 8. год. вечером в парохіяльній церкві в Самборі вінчане п. Теодора Голічука, проф. гімназії, з п-ою Олександрою Рабійною.

— **Вивласнене ґрунтів під залізницю.** Намісництво подає до відома, що обходова комісія разом з вивласною розправою в справі наміреної будови насипів до охорони від сніжних заметілей здовж залізничного шляху Галич-Острів відбуде ся в громадах: Кривім, Слободі і Денисові в днях від 9. до 11. грудня с. р. і зачне ся в Денисові дня 9. грудня с. р. о 12:15 год. по пол., в Кривім дня 10. грудня о 11:40. год. перед пол., а в Слободі 11. грудня с. р. о 12. год. в полудне. Викази ґрунтів, які мають бути вивласнені, виставить ся разом з планами в громадських урядах в Кривім, Слободі і Денисові і в канцелярії двірського обшару в Кривім, почавши від дня 23. листопада с. р. через 14 днів. Заміти проти задуманого вивласнення можна вносити в часі тих 14 днів на руки староств в Бережанак, аглядно в Тернополі, або при комісії на місці. Пізнійших замітів не узглядняє ся. Така сама комісія буде урядувати на залізничним шляху Стрий-Ходорів дня 16. грудня с. р. о 8:30. год. рано в громаді Гніздичів, а в Жидачеві того самого дня о 12. год. в полудне, а на зал. шляху Станіславів-Гусятин дня 17. грудня с. р. о 8:30 год. в Нагірянці, о 10. год. в Вербятині і о 1. год. по пол. в Борзняках. Викази ґрунтів будуть виставлені в громадських урядах в Жидачеві і Вербятині і в канцелярії двірських обшарів: в Гніздичові, Борзняках і Нагірянці через 14 днів, почавши від 23. листопада с. р. Заміти треба вносити в тім часі до староств в Жидачеві і Бучачі, або при комісії на місці.

— **Іменованя і перенесеня.** Міністер судівництва іменовує: заступника державного прокуратора Осипа Ганінчука в Станіславові, державним прокуратором з полішенням его на дотеперішнім службовім місці і заступниками державних прокураторів, судив: С. Посоховського в Долині для Станіславова, С. Шиманського в Жидачеві для Перемишля і О. Золотенького в Устриках для Тернополя; а переніс державного прокуратора, В. Найдорфа-Семільського зі Станіславова до Львова.

— **На цілі У. П. Т. зложими** Вп.: С. Баньковський 10 К, А. Добрянський 4 К, др. М. Кочуба, Е. Кульчицький, І. Огоновський і Ю. Січинський по 2 К, Филипович, Тустанович і П. Шарко по 60 с, І. Неділенька, В. Гусаковський, А. Строконь, Д. Лопатинський і Б. І. Лещега по 50 с, Вішнявський 20 с, І. Нижанковський, Ходорів 1 К, С. Копцюх 2 К, Б. Фецанович і О. Шях по 1 К, В. Тимчик з Жидачева 50 с, з Галича: Л. Гузар, Г. Зеленецький, О. Мигович, В. Курчак, І. Крижановський і Д. Загайкевич по 1 К, о. Юрик, Залужка 2 К; з Коломиї: Вербовий, Лукашевський, о. Торгович, Слюзарчук по 1 К, др. Т. Дембичкий 10 К, Н. Н. 40 с, З. Скварко 50 с; з Дори: Брацтво церковне і о. Петровський по 1 К, І. Лазарська 2 К; з Надвірної: о. Восяк і Марковський по 40 с; Гордійчук 1 К; з Мликуличина: о. Галайчук 10 К, о. Ганушевський 1 К; Гретчак, Делятин 40 с; з Саджавки: о. Бобикевич 1 К і І. Зубаль 2 К.

— **З залізниць.** Дня 26. с. м. о год. 9. відбулося в товарних магазинах стайці у Львові прилюдна ліцитація невідобраних товарів, як: книжки, зеркало, машина до шиття, шкіра, сирники, шампан, рум, вино, чай, нитки, тютюн, цукор, кірсла і т. п. о скілько до того часу їх не викуплять.

Телеграми

в дня 23. листопада.

Відень (ТКБ). Цісар приїхав вчора з Будапешта і замешкав в Шенбруні.

Прага. „Narodni Listy“ заповідають, що нові переговори в справі українського університета зачнуть ся вже в найблизших днях.

Царгород. Вожд турецької армії коло Монастиря доносить, що се місто не падало ся до оборони, тому часть турецької залоги вирушила на захід, а частина на полудне. По дорозі розбито сербський полк зложений з 6.000 жовніврів.

Білгород. Король Петро вертає нині сюди і ту привітає его населене незвичайно торжественно. В тім торжестві ввозьмуть також участь послы Росії, Болгарії і Греції.

Царгород (ТКБ). Дневники доносять, що Порта підносить кандидатуру кн. Абдуля Леїда на становище князя будучої самоуправної Альбанії.

Льондон. Дневник „Daily Telegraph“ підчеркує рішучість гр. Берхгольда і остерігає Сербію, щоби не визивала Австрію.

Нижній Новгород. В Сормовських фабриках страйкує около 25.000 робітників.

Ершебет Фальва (ТКБ). Поліція увязнила жінку, що зове ся Балюг, котрої муж сидить в вязниці за фалшоване банкнотів, дальше одного фотографа і кілька інших осіб під замітом фалшованя 50 коронових банкнотів.

Мадрид (ТКБ). На вчерашнім засіданню палати послів обговорювано справу замаху на Кавалєрєса, П. Сенанте (вірноконституційний) домагав ся надзвичайних заряджень проти анархістів і учасників замаху, між котрими, по его думці є кількох послів. Соціалістичний і республіканський посол осуджували також замах і заявили, що ніколи таких чинів не похвалявали і до них не заохочували. Міністер-предсідник Романонес привік, що правительство енергічно примінить закон.

Прага. „Nar. Listy“ доносять, що слідуєча делегаційна сесія збере ся в марці 1913. р. і що заряд маринарки зажадає 300 мільонів кредиту на будову 4 нових дреднавтів.

Париж (ТКБ). Надзвичайний зїзд стороництва зєдинених соціалістів ухвалив резолюцію проти війни і предложить єї міжнародному зїздові, який збере ся в неділю в Базилей.

Софія. Лучив ся тут оден випадок холери.

Київ. Вчора в роковини смерті Толстого прийшло до бійки межі студентами а т. зв. академістами, т. є політичним союзом студентів з поглядами крайної правіці. Студенти, виходячи з університета, співали „Вічная пам'ять“. Арештовано 5 студентів.

Господарські, промислові і торговельні вісті.

Комунікат Красового Союзу для збуту худоби в торгу у Львові дня 20. листопада 1912.

На нинішній торг зігнано: Волів 58, бугаїв 16, коров 72, ялівника 7, телят 185, безрог 191; разом €19 штук.

Плачено за метричний сотнар живої ваги т. є за 100 кг.: за опасові воли 102 до 112 К, за худі воли 76 до 82, за бугаї 85 до 102, за корови на заріз 56 до 80, за ялівник 50 до 86, за телята 92 до 116, за безроги 104 до 110 К.

— **Комунікат Красового Союзу для збуту худоби** в торгу на рогату худобу у Відні, дня 19. листопада 1912.

Загальний згін виносив 19.344 штук. З того доставлено з Галичини 8.771 штук.

Ціни: Безроги галицькі, молоді, легкі, Пріма 116 до 120 К, тяжкі і товсті, Пріма 118 до 124, середні і гірші 90 до 104, старі і вибраковані 76 до 88 К.

Тенденція: Торг сей був супроти попередного о 3.373 молодих безрог більший, за те о 1452 безрог товстих слабший. З причини більшої продажі молодих безрог попнт за ними був слабший і тому упали они на ціні о 4—8 с. Безроги товсті через менший згін, а живійший попнт за ними плачено в Пріма сортах о 4 с, а в середних і гірших о 2—3 с більше.

Спілка привалєжні до Красового Союзу для збуту худоби у Львові доставила 357 штук на 19.344 штук, проданих через Хліборобську Агенцію для продажі худоби.

453(1—26)

Володимира Устенського

у Львові, ул. Руска ч. 8.

Всякі знищені знаряди і ризи приймає ся до відновлення, під гваранцією і по найнизших цінах.

На жадане висилає ся ілюстрований ціяник оплатно.

Асекуруйте своє майко від огню в „Дністрі“!

Кожний Русин повинен асекурувати ся від огню, щоби на слүчай пожежі не понести страти, бо достаток одиниці то добробит цілого народу.

Кожний Русин повинен асекурувати ся тільки в руським товаристві взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“

Нема жадного иншого руського тсвариства асекураційного, тільки один „ДНІСТЕР“

„ДНІСТЕР“ рахує найдешевші оплати за обезпеченя селянських будиноків.

„ДНІСТЕР“ звертає кождоричний чистий зиск своїм членам, на рік 1911 вносить зворот 10%.

„ДНІСТЕР“ оцінює та виплачує шкоди по огни скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двох господарів на оцінюєтєлєв.

„ДНІСТЕР“ дає підмоги руським школам і бурсам, де виховують ся селянські дітє. Люди асекурувані в „ДНІСТЕР“ можуть дістати позичку у всіх великих Банках і в Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ виносять з кінцем 1911 року 3,353.305 корон.

„ДНІСТЕР“ приймає обезпеченя на житє у всіх догідних комбінаціях (на дожитє, посмертні капітали, посаги, рентя).

В „ДНІСТЕР“ можна обезпечити від крадени з вломом движимости всякого рода, а товариства кредитові готівку, цінні папери і векслї за дешевою оплатою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові, у власнім домі ул. Руска ч. 20.

Музичні струменти як: скрипки, цитри, клярнети, труби, мандоліни і т. д. а також роверри та прибори до тихжде, поручає по дешевших цінах як дешиде: Укр. висилковий дім „ОРКАН“ Львів, Коперника 18. Соколам і Січам, ученикам і учителям великий опуст. Таксж на рати. 388(20)

Брошуру:

Йосиф II. чи Ян Казимир?! (з нагоди съвятюваня мнимої 250-літної річниці єствования Львівського Університету).

можна набути в Адміністрації „Руслана“ і в квітартні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові по 30 сот. за примірник.

БЮРО ТЕХНІЧНЕ архітекта **ВАСИЛЯ НАГІРНОГО** у Львові, Ринок 36 (дім „Народної Торговлі“) згл ул. На скалці 3. виготовляє плани і кошториси на будівлі церков, домів парохіяльних, народних домів, читалень і прочі будівлі.

40

АМЕРИКИ

Лінія Кунарда

Великий величавий подвійно-шрубовий пароход „Ляконія“ (капітан Ірвіне) 18.000 тон поємности, довгота 188 м, ширина 23 м причалить дня 27. листопада до Тривесту (порт Франц Йосифа), щоби дня 28. листопада відплисти до Фюме, Мессини, Палермо, Неаполя і Нью-Йорку.

Інформації і карти їзди: Wien, I. Kärntnering 4, Trieste Schröder et Co., у всіх агенціях в провінціональних столицях, у всіх бюрах подорожи і Thomas Hoock et Sohn, у всіх агентурах Льюйда в Дальматії.

Ціна III класи: Тривест-Нью Йорк 180 корон і 20 корон поголовного.

Перше і одинокє Руске Товариство Взаїмних Обезпечень на житє і рентя

„КАРПАТІЯ“

Почетний президент: Его Ексцелєнція митрополит Андрей гр. Шептицький.

„Карпатія“ вбудована на найсолідніших основах.

„Карпатія“ приймає обезпеченя на житє у всіх найдогідніших комбінаціях при найкориснійших условинах: на дожитє, посмертні капітали, посаги і рентя.

„Карпатія“ дає обезпеченям всякі користи, які може дати нинішній стан техніки обезпечень на житє і солідне, оглядне діловодство

„Карпатія“ основана на взаїмности і має на увазі лиш хосен своїх членів. Чисті зиски вертають ся яко членські дивіденди.

„Карпатія“ видає поліси, які по трилітнім тривку стають неоспоримими і незападальними.

Нема жадного иншого руського асекураційного товариства на житє лишє одна, однієнєка „КАРПАТІЯ“. Обовязком кожного дорого Русина є відшпирати лишє своє асекураційне товариство і обезпечуватись лишє в „КАРПАТІЯ“.

„Карпатія“ передає всюди спосібним і ретельним людям по містах і селах свою агентуру.

Найневійшим способом оцадности є обезпеченя житєвє. Кожний хто хоче забезпечити своїй родині красну будучність, своїм дочкам посаг, або собі удержанє на старість, най обезпечує ся на житє в „КАРПАТІЯ“.

За короткий час своєї діяльности „КАРПАТІЯ“ здобула собі загальну прихильність і довіре навіть в чужинцях, та за короткий час своєю існуючюю позанскала 1495 внесків на суму обезпеченя 5,124.300 К, з того виставлено 118 поліс на загальну суму обезпеченя 3,595.500 К з річною премією 163.666 К 53 с.

Більші інформації що до обезпечень і агенцій уділіє Філія товариства у Львові, ул. Руска ч. 18 коло „Дністра“. Філія приймає також зголошенє внесків на обезпеченя на житє і рентя. (449)

— **ВЖЕ ОТВОРЕНА** —

ФАБРИКА
МАСАРСКИХ
ВИРОБІВ

Красового Союзу для збуту худоби
у ЛЬВОВІ.

Фабрика заосмотрена з найлучшої системи електричні машини і перворядні фахові сили доставляє найліпші о і сорти масарські виробі, зладжені в здоровий, гігієнічний спосіб.
Щоденна точна висилка на провінцію до П. Т. Крамниць і Купця.
СКЛЕПИ у ЛЬВОВІ: Ринок ч. 10 Дім „Просвіти“, ул. Косцюшки ч. 1 Дім „Народної Гостиниці“.
Родимці, попірайте свій народний промисл!
